

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 08.09.1970, sp. zn. 7 Co 378/70, ECLI:CZ:KSUL:1970:7.CO.378.1970.1

Číslo: 51/1971

Právní věta: Dohody a soudní rozhodnutí, jimiž byla před účinností zákona o rodině (zákon č. 94/1963 Sb.) stanovena vyživovací povinnost rozvedených manželů vůči sobě navzájem, nepozbývají účinnosti ani po uplynutí pětileté lhůty, uvedené v ustanovení § 93 zák. o rod., a mohou být zrušeny nebo změněny jen rozhodnutím soudu ve smyslu ustanovení § 106 zák. o rod. V řízení o návrhu na zrušení této vyživovací povinnosti lze také uplatňovat prodloužení platební povinnosti ve smyslu ustanovení § 93 zák. o rod.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 08.09.1970

Spisová značka: 7 Co 378/70

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Příspěvek na výživu rozvedeného manžela, Řízení před soudem, Rozhodnutí soudu, Výživa jiných osob, Výživné, Výživné mezi manžely

Předpisy: 94/1963 Sb. § 88

§ 106

§ 93

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 51/1971 sb. rozh.

Dohody a soudní rozhodnutí, jimiž byla před účinností zákona o rodině (zákon č. 94/1963 Sb.) stanovena vyživovací povinnost rozvedených manželů vůči sobě navzájem, nepozbývají účinnosti ani po uplynutí pětileté lhůty, uvedené v ustanovení § 93 zák. o rod., a mohou být zrušeny nebo změněny jen rozhodnutím soudu ve smyslu ustanovení § 106 zák. o rod.

V řízení o návrhu na zrušení této vyživovací povinnosti lze také uplatňovat prodloužení platební povinnosti ve smyslu ustanovení § 93 zák. o rod.

(Rozsudek krajského soudu v Ústí nad Labem z 8. 9. 1970, [7 Co 378/70](#)).

Okresní soud v Děčíně zamítl návrh navrhovatele na zrušení povinnosti platit odpůrkyni po rozvodu

jejich manželství měsíčně 200 Kčs, jak mu tato povinnost byla uložena pravomocným soudním rozhodnutím v r. 1960. Soud prvního stupně zjistil, že příjem navrhovatele oproti době uváděného rozhodnutí poklesl z 1700 Kčs na 1100 Kčs, avšak odpadla mu povinnost platit výživné na děti 450 Kčs měsíčně. O odpůrkyni, která navrhovala, aby povinnost navrhovatele platit jí 200 Kčs měsíčně byla nadále prodloužena, zjistil soud prvního stupně z posudku znalce - lékaře, že je stále neschopna výdělečného zaměstnání.

K odvolání navrhovatele, který kromě jiného poukazoval i na to, že zákon o rodině stanoví trvání povinnosti platit příspěvek na výživu rozvedeného manžela pouze na dobu pěti let, krajský soud v Ústí nad Labem rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

Z odůvodnění:

V daném případě šlo především o posouzení otázky, do jaké míry je předchozí soudní úprava vyživovací povinnosti provedená před účinností zákona o rodině (zákon č. 94/1963 Sb.) dotčena pětiletou lhůtou, stanovenou v § 93 zák. o rod., jež počala běžet dnem 1. 4. 1964 (srov. rozhodnutí uveřejněné pod č. 73/1966 Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR).

Ze znění ustanovení § 106 zák. o rod. nevyplývá, že by ze zákona po uplynutí této lhůty zanikly vyživovací povinnosti stanovené podle právních předpisů platných od 1. 4. 1964. Tu by šlo o zpětnou účinnost nově upravených lhůt, kterou by musel zákonný předpis výslovně stanovit. Lze se však u soudu domáhat zrušení takto stanovené vyživovací povinnosti, a to z důvodů uvedených v ustanovení § 106 zák. o rod. Podle tohoto ustanovení mohou být soudní rozhodnutí a dohody, kterými byla stanovena před účinností zákona o rodině povinnost rozvedených manželů vůči sobě navzájem, na návrh jednoho z manželů změněna nebo zrušena, jsou-li v rozporu se zákonem o rodině.

Ustanovení § 106 zák. o rod. tedy umožňuje domáhat se u soudu zrušení soudního rozhodnutí nebo dohody nejen v případě, že nejsou u toho, komu je plnění poskytováno, anebo u toho, kdo plnění poskytuje, zákonné předpoklady pro přiznání příspěvku na výživu rozvedeného manžela (§ 92 zák. o rod.), nýbrž i tehdy, uplynula-li lhůta uvedená v ustanovení § 93 zák. o rod. To také navrhovatel v daném případě učinil a domáhal se zrušení povinnosti poskytovat odpůrkyni úhradu jejích osobních potřeb mimo jiné i s poukazem na uplynutí uvedené lhůty.

Ustanovení § 93 zák. o rod. však také umožňuje, aby povinnost platit příspěvek na výživu byla výjimečně z důležitých důvodů prodloužena, jestliže rozvedený manžel ani po uplynutí pětileté lhůty není schopen sám se žít. Prodloužení stanoví soud na návrh oprávněného manžela; avšak i v řízení, v němž se rozvedený manžel domáhá zrušení své povinnosti platit příspěvek na výživu druhému z bývalých manželů, lze uplatňovat prodloužení platební povinnosti ve smyslu ustanovení § 93 zák. o rod. Jestliže tedy odpůrkyně v průběhu řízení toto prodloužení navrhovala, bylo třeba se zabývat tím, zda jsou splněny důvody prodloužení, tj. neschopnost odpůrkyně opatřit si prostředky k úhradě nutné výživy.

V daném případě bylo z posudku znalce - lékaře zjištěno, že zdravotní stav odpůrkyně jí nedovoluje zapojit se do výdělečné činnosti, takže je schopna obstarat si pouze běžné práce, spojené s vedením domácnosti. Odpůrkyně tedy není schopna sama se žít a je odkázána na příspěvek od bývalého manžela. Povinnost bývalého manžela platit jí příspěvek na výživu předchází vyživovací povinnosti zletilých dětí podle ustanovení § 88 a násl. zák. o rod. Tuto svoji povinnost může navrhovatel plnit i nadále v rozsahu stanoveném soudním rozhodnutím z roku 1960. Tehdy jeho měsíční čistý výdělek činil 1700 Kčs, avšak měl další vyživovací povinnosti ke dvěma dětem v úhrnné výši 450 Kčs měsíčně. Jestliže již nyní tato vyživovací povinnost k dětem odpadla a navrhovateli zůstala pouze povinnost přispívat na nutnou výživu odpůrkyně 200 Kčs měsíčně, potom částka, která zůstane navrhovateli po splnění této povinnosti, je úměrná k úhradě jeho potřeb. Odpůrkyně žádného příjmu

nemá a nebylo prokázáno ani tvrzení navrhovatele, že odpůrkyně vede společnou domácnost synovi, o němž bylo zjištěno, že je ženatý a jeho manželka není zaměstnána.